

Takardar Tsarin Aiki

Wannan takardar na da amfani wajen tsara ayyukanku. Da farko, ku fifita ayyukan da kuke son gudanarwa. Daga nan wannan takardar aiki za ta taimaka muku wajen tantance abubuwa game da aikin kamar su “wa?, me?, a ina?, yaushe?, da me ya sa?” sannan ku bi matakan tantance matsalolin da wata kila za a iya samu ko al'amura ko kalubalen da za ku iya fuskanta yayin da kuke gudanar da aikinku. Wannan Matakin Gudanarwa zai nazarci haɗari da za a iya fuskanta da kuma matakan magance haɗari.

TAKARDAR TSARIN AIKI

ME: Taken Shiri, Taken Aiki, da kuma Manufar da ta Dace da Shirin

WA: Mahalarta/Masu Moriya da Abin ya Shafa (a sanya dukkan bayanana da suka samu, lambobin mahalarta, kasashensu, da sauransu)

TA YAYA:
Hanyoyi:

Kayan Aikin da Ake Bukata:

A INA:

YAUSHE: Yaushe ne za a gudanar a aikin, shin akwai abin da ya kamata ku lura da shi game da lokaci (misali, hutun addinai da na kasa daban-daban, lokutan da ake da su a rana, da sauransu)

ABUBUWAN DA YA KAMATA A LURA DA SU

WHAT: Project Title, Activity Title, and Relevant Project Objective

HADURRA DA KA IYA AUKUWA

Hadari

Tsarin Gudanarwa

Takardar Bayanai: Misalin Shirin P/CVE

Hedayah dan Search for Common Ground sun samar da jerin ayyukan P/CVE daban-daban a cikin manhajarsu ta horaswa: Kokarin Shawo Kan Tsattsauran Ra'ayi: Gabatarwa ga Jagoranci Game da Batutuwa, Shirye-Shirye, da Tsarin Gudanarwa da ya Kamata. Kunshiyar batu, VE da daddale al'amarin rikici, ra'in shiri da kuma karfin kungiyarku su ne abin la'akari yayin tsara ayyukan P/CVE. Duk da haka, wannan ya kasance jerin ayyukan P/CVE daban-daban ne domin su ba ku haske game da abubuwan da wadansu kungiyoyi suka gudanar a wannan fanni.

WURAREN AIKIN P/CVE

KARIYA NA BAI-ƊAYA

- Shirya tattaunawa tsakanin kabilu mabambanta domin gusar da kyamar al'adun wadansu da gano al'amuran da ya dace a samu hadin kai a kansu a cikin al'umma, musamman game da al'amuran da su ke kawo rabuwar kai a cikin al'umma wanda hakan ke haifar da tarzoma sakamakon tsattsauran ra'ayi.
- Ba da horaswa ga ma'aikatan jarida game da yadda za su bi matakan kwarewa domin rufe al'amuran da suka shafi tashin hankali domin guje wa ruruwar tashin hankali, da bakanta wadansu al'ummu, ko kuma kara samun rarrabuwar kawuna.
- Kara koyar da dabarun kwantar da tarzoma ga shuwagabannin al'umma domin shawon kan kanaan tashe-tashen hankula da samun matsaya game da matsaloli tare kuma da samar da hadin guiwa domin shawo kansu a wuraren da tashe-tashen hankula suka kasance su ke jawo husumar masu tsattsauran ra'ayi.
- Nazartar matsalolin da tsattsauran ra'ayi ya samar game da wani al'amari takamaimai da kuma bangarorin da ke cikin hadari tare da matukar bukatar a yi hubbasa domin shawo kan matsalar tsattsauran ra'ayi.
- Taimaka wa shuwagabannin addinai domin shawo kan yadda masu tsattsauran ra'ayi ko fassara addini ta hanyar tsaurarawa, wanda yin hakan zai samar da sauki da fahimtar juna, sannan a shawo kan al'amuran da ke faruwa a wuraren da ake amfani da addini domin cusa wa mutane tsattsauran ra'ayi.
- Inganta matakan shawo kan tsattsauran ra'ayi a matakin gwamnati, matakan tsaro, al'umma, da kuma a sauran matakai ta hanyar tallafawa da gina al'umma.
- Inganta damar da ake da ita ta samun adalci, taimako ta fuskar doka, da kuma ingancin tsarin doka a cikin al'ummu yayin da al'amuran suka kasance su ke jawo tsattsauran ra'ayi.
- Karfafa matasa domin samun juriya ta hanyar amfani da bin matakan ilimi da suka shafi fahimtar kai da zurfafa tunani da kuma ilimin na'urorin zamani, yayin da aka fahimci cewa wadannan al'amura na iya haifar da tsattsauran ra'ayi.
- Fadakarwa da kara samar da matakan shawo kan matsalar tsattsauran ra'ayi a makarantu ta hanyar tattaunawa da matasa, malamai, farfesoshi, da manyan makarantu.
- Gina zamantakewa mai nagarta tare da yarda da mutunta juna tsakanin 'yan sanda da al'umma yayin da aka fahimci cewa yanayin zamantakewa ne ke harfar da tsattsauran ra'ayi.

KE'BANTACCEN KARIYA

- Samar da hadin kai ta hanyar dama wa da rukunen al'umma marasa rinjaye idan ya kasance wadannan rukunen al'umma na iya zamowa masu tsattsauran ra'ayi yayin da ba a damawa da su.
- Samar da ilimin intanet da na kafafen sadarwa ga matasan da ke cikin hadari domin su kasance masu kauce wa kiraye-kiraye da ka iya jefa su sahun masu tsattsauran ra'ayi game da rayuwar yau da kullum, matsayi, addini, da kuma al'amuran da suka shafi zamantakewa da siyasa.
- Fadakar da mutanen da ke cikin hadari ta hanyar taimaka musu domin su iya manyewa da damuwowi, su iya kwantar da hankalinsu, su iya kauce wa tsattsauran ra'ayi da rinjayuwa zuwa ga ra'ayoyin abokai, sannan su iya shawo kan matsaloli cikin lumana.
- Amfani da wasanni, fasahohi, da sauran mataakai domin gina zamantakewa tsakanin matasan da ke cikin kalubale sannan a gudanar da tarurrukan ilimi domin gabatar musu da bayyanannun misalai game da al'amuranda da suka shafi zamantakewa ko siyasa.
- Taimaka wa matasan da abin ka iya shafi domin su fahimci musabbabi, alamomi, da matsalolin tsattsauran ra'ayi da kuma yadda mutane za su iya kauce wa wannan hanyar rayuwa, wanda za yi hakan ne ta amfani da bidiyoyin jawaban nadama daga masu tsattsauran ra'ayi a da.
- Samar da kungiyar matasa da jagororin matasa da suke shirye da su shawo kan matsalar tsattsauran ra'ayi tare da zama abin koyi ga matasa da matsalar tsattsauran ra'ayi ka iya shafa.
- Haɗa kai da fitattun mutane a cikin al'ummar da al'amarin ka iya shafa ko waɗanda a da suka kasance masu tsattsauran ra'ayi, domin magance tsattsauran ra'ayi a cikin al'umma ta hanyar karfafa tattaunawa tsakanin mutanen da abin ka iya shafa tare kuma da samar da shirye-shiryen da ka iya samar da kariya daga matsalar.
- Daukar matakan da za su sanya iyaye maza da mata da aka kai gidan kaso waɗanda suka nuna tsattsauran ra'ayi (waɗanda ke nan 'ya'yansu za su iya daukar halayensu) su riƙi kyawawan halaye, sannan a samar da darrusan koyar da reno da tarbiyantarwa domin kada iyayen su cusa wa 'ya'yansu tsattsauran ra'ayi.

SA HANNU/KAUTARWA DA WURI

- Samar da lambar tuntuba ta gaggawa ga iyaye da sauran al'umma waɗanda ke da damuwar zargin wani da kasancewa mai tsattsauran ra'ayi.
- Kara fadakar da 'yan sanda da jami'an gidan yari wajen gane alamomin tsattsauran ra'ayi tun yana kaɗan, wanda za a yi hakan ne ta hanyar inganta kwarwarsu a fannin bincike.

- Naɗa a na'ura da kuma gabatar da bayanan da za su iya sauya ra'ayoyin mutane wanda ya fito daga bakin waɗanda suka kasance masu tsattsauran ra'ayi ko waɗanda matsalar tsattsauran ra'ayi ta yi wa illa, domin karyata farfagandar tsattsauran ra'ayi da ake yi wa mutanen da abin ya shafa.
- Samar da matakan da za su samar da jagoranci da tallafi ga malaman da ke cin karo da tsattsauran ra'ayi a azuzuwa.
- Daukar mataki game da tsattsauran ra'ayi tun al'amarin yana karami ta hanyar haɗa kai da ma'aikata da matasan ma'aikata da jami'an lafiyar kwakwalwa da kuma 'yan sanda.
- Mayar da hankali kan waɗanda ke binciken rubuce-rubucen masu tsattsauran ra'ayi a kan intanet tare da karkatar da binciken nasu zuwa ga bidiyoyin YouTube da ke warware maganganun jan ra'ayin da masu tsattsauran ra'ayin ke yi.

JANYEWA DA/KO KAWAR DA TSATSAURAN RA'AYI

- Samar da matakan da za su taimaka wa masu tsattsauran ra'ayi wajen fita daga kungiyoyi masu tsattsauran ra'ayi ta hanyar karfafa dankon zumunci tsakanin iyalan da taimakon su domin samun aiki tare da shiga kungiyoyi masu kyawawan ra'ayoyi.
- Gabatar da fadakarwa da shawarwari a keɓance ga waɗanda suka bar tafarkin tsattsauran ra'ayi tare da fallasa hanyoyin da kungiyoyin masu tsattsauran ra'ayi suka bi domin yaudarar mutane tare kuma da tona ire-iren laifuka da suka aikata.
- Watsa shirye-shiryen gidajen rediyo zuwa wurin da kungiyoyin masu tsattsauran ra'ayi ke gudanar da lamuransu tare da ba su karfin guiwar ajiye makamansu da sanar da su game da shirye-shiryen gwamnati da suka shafi gyaran hali.
- Samar da shiri domin firsinoni waɗanda aka juya su zuwa masu tsattsauran ra'ayi ko waɗanda aka same su da laifin da ya shafi tarzomar tsattsauran ra'ayi, wanda wannan shiri zai ba su damar sake tunani game da duniya tare da gina zamantakewa mai lumana da mutanen da a da suke tsammani makiyansu ne.
- Taimaka wa masu tsattsauran ra'ayin da suka sauya tunani domin bayyana yadda suka samu rayuwa bayan sun tuba tare da karfafa wa sauran mutane guiwa domin su ma su yi haka.
- Samar da taimako da jagoranci ga waɗanda ke son tuba daga cikin masu tsattsauran ra'ayi da matasan da ke tausaya wa ra'ayoyin masu tsattsauran ra'ayi.

GYARAN HALI

- Nazartar firsinoni masu laifin tsattsauran ra'ayi dangane da ra'ayoyin da ke karfafa musu guiwa da kuma matakan da suka yi amfani da su wajen nuna cewa suna kan daidai sannan a gabatar musu da shawarwari gabanin a sake su wadanda za su taimaka musu wajen fahimtar yadda lamurran suke tare da neman mafita a maimakonsu.
- A fadakar da firsinonin da ake tuhuma ko wadanda aka kama da laifin ta'addanci da kuma firsinonin da ka iya daukar tsattsauran ra'ayi, domi taimaka musu wajen magance matsaloli da tashe-tashen hankula ta hanyar fara sauya salon rayuwa da guje wa laifi, wanda cikin matakan har da samar da hadin kai tsakanin firsinoni yayin da suka fito tare da taimaka musu game da kalubale da za su fuskanta yayin da suka fito.
- Samar da taimako da suka shafi hanyoyin kwantar da tarzoma ga mayakan da suka dawo daga kasahen ketare.

SAKE HADAWA

- Taimaka wa tubabbun masu tatsauran ra'ayi domin sud awo cikin al'umma tare da shiga cikin harkar siyasar lumana da gudanar da ayyukan ci gaba a cikin al'umma.
- Aiki hannu-da-hannu da al'ummomi domin kare wulakantuwar 'ya'yan mayakan da suke kasashen ketare ko iyalen da suka dawo, wanda hakan na iya haifar da bambanci ko ma ya sa 'ya'yan su bi sahun iyayensu wajen tsattsauran ra'ayi.
- Taimaka wa tubabbun masu tsattsauran ra'ayin da suka dawo gida domin su sake samun kimar da suke da ita a da a cikin al'umma ta hanyar tallafa musu domin su zamo masu fadakarwa game da kauce wa tsattsauran ra'ayi.

Manazarta: Wannan takardar bayani ta yi amfani da misalan shirin shawo kan tsattsauran ra'ayi daga Rumbun Bayanan Impact Europe's Countering Violent Extremism Database, Wanda aka dubo a [http://www.impact.iti.com.pl/index#/inspire/search_da_na_Radicalization_Awareness_Network's_\(RAN\)](http://www.impact.iti.com.pl/index#/inspire/search_da_na_Radicalization_Awareness_Network's_(RAN)). Wanda aka samu a https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-best-practices/ran-search_en, sannan da na The Future of Countering Violent Extremism: An Analysis of Current Programming in Jordan na Patrick Stahl and Julia Wilton (Center for Global Affairs at New York University).